

RAKKOMANDAZZJONIJIET

IL-KUMMISSJONI

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUMMISSJONI

tas-7 ta' Mejju 2009

dwar it-Trattament Regulatorju tar-Rati ta' Terminazzjoni ta' Telefonati Fissi u Ċellulari fl-UE

(2009/396/KE)

IL-KUMMISSJONI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ,

Wara li kkunsidrat it-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea,

Wara li kkunsidrat id-Direttiva 2002/21/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Marzu 2002 dwar kwadru regolatorju komuni għan-netwerks ta' komunikazzjonijiet u servizzi elettronici (Direttiva Kwadru)⁽¹⁾ u b'mod partikolari l-Artikolu 19(1) tagħha,

Wara li kkonsultat mal-Kumitat tal-Komunikazzjonijiet,

Billi:

- (1) Skont l-Artikolu 8(3) tad-Direttiva 2002/21/KE, l-Awtoritajiet Regulatorji Nazzjonali (NRAs) għandhom jikkontribwixxu għall-iżvilupp tas-suq intern *inter alia* billi jikkoperaw ma' xulxin u mal-Kummissjoni b'mod trasparenti biex jiżguraw l-iżvilupp ta' Prattika regulatorja konsistenti. Madankollu, fl-evalwazzjoni ta' aktar minn 850 abbozz ta' miżura nnotifikati skont l-Artikolu 7 tad-Direttiva 2002/21/KE hareġ fid-deher li għadhom jeżistu inkonsistenzi fir-regolamentazzjoni tar-rati ta' terminazzjoni għat-telefonati bil-vuċi.
- (2) Għalkemm xi forma ta' orjentazzjoni ta' tariffi qed tiġi pprovduta b'mod ġenerali fil-biċċa l-kbira tal-Istati Membri, teżisti divergenza bejn il-miżuri dwar kontroll ta' prezzijiet fl-Istati Membri kollha. Minbarra varjetà sinifikanti ta' għodod magħżula għall-valutazzjoni tal-ispejjeż, jeżistu wkoll prattiki differenti għall-implimentazzjoni ta' dawn l-għodod. Dan iwessa' l-firxa ta' rati ta' terminazzjoni bl-ingrossa applikati fl-Unjoni Ewropea kollha, li tista' tiġi spjegata biss permezz ta' karatteristiċi speċifiċi nazzjonali. Il-Grupp ta' Regolaturi Ewropej (ERG)

li ġie stabbilit bid-Deciżjoni tal-Kummissjoni 2002/627/KE⁽²⁾ irrikonoxxa dan fil-Pożizzjoni Komuni tiegħu dwar is-simetrija tar-rati ta' terminazzjoni ta' telefonati fissi u s-simetrija tar-rati ta' terminazzjoni tat-telefonati ċellulari. L-NRAs, f'numru ta' każijiet, awtorizzaw ukoll rati oghla ta' terminazzjoni għal operaturi fissi jew ċellulari iżgħar għar-raġuni li dawn l-operaturi jkunu parteċipanti godda fis-suq u ma bbenefikawx mill-ekonomiji ta' skala u/jew ikunu soġġetti għal kondizzjonijiet differenti rigward spejjeż. Dawn l-asimetriji jeżistu kemm 'il ġewwa l-fruntieri nazzjonali kif ukoll bejn fruntiera nazzjonali, għalkemm bil-mod il-mod qeghdin jonqsu. L-ERG rrikonoxxa fil-Pożizzjoni Komuni tiegħu li normalment ir-rati ta' terminazzjoni għandhom ikunu simetriċi u li l-asimetrija tehtieg ġustifikazzjoni xierqa.

- (3) Divergenzi sinifikanti fit-trattament regulatorju tar-rati ta' terminazzjoni fissi u ċellulari johlqu distorsjonijiet fundamentali ta' kompetizzjoni. Is-swieq ta' terminazzjoni jikkostitwixxu sitwazzjoni ta' aċċess b'żewġ possibbiltajiet fejn iż-żewġ operaturi tal-interkonnessjoni huma preżunti li jibbenefikaw mill-arranġament iżda, peress li dawn l-operaturi huma wkoll f'kompetizzjoni ma' xulxin għal abbonati, ir-rati ta' terminazzjoni jistgħu jkollhom implikazzjonijiet importanti strateġiċi u kompetittivi. Meta r-rati ta' terminazzjoni jiġu ffsati oghla mill-ispejjeż effiċjenti, dan johlq trasferimenti sostanzjali bejn is-swieq u l-konsumaturi tat-telefonija fissa u ċellulari. Barra minn hekk, fi swieq fejn l-operaturi għandhom ishma fis-swieq assimetriċi, dan jista' jirriżulta fi hlasijiet sinifikanti minn kompetituri iżgħar lil daww akbar. Minbarra dan, il-livell assolut tar-rati ta' terminazzjoni tat-telefonija ċellulari għadu għoli f'għadd ta' Stati Membri, meta mqabbel ma' daww applikati f'għadd ta' pajjiżi barra l-Unjoni Ewropea, kif ukoll meta mqabbel b'mod ġenerali mar-rati ta' terminazzjoni tat-telefonija fissa, u b'hekk ikompli jikkontribwixxi għal prezzijiet għoljin, għalkemm qed jonqsu, għall-konsumaturi finali. Rati għoljin ta' terminazzjoni dejjem iwasslu għal prezzijiet bl-imnut għoljin biex wiehed jagħmel telefonata u konsegwentement iwasslu għal rati aktar baxxi ta' użu, u b'hekk jonqos il-benefiċċju għall-konsumatur.

⁽¹⁾ ĠU L 108, 24.4.2002, p. 33.⁽²⁾ ĠU L 200, 30.7.2002, p. 38.

- (4) In-nuqqas ta' armonizzazzjoni fl-applikazzjoni tal-prinċipji tal-kontabilità tal-ispejjeż għas-swieq ta' terminazzjoni sa issa juri l-htieġa għal approċċ komuni li jipprovdi ċertezza legali akbar u l-inċentivi adatti għall-investituri potenzjali, u jnaqqas il-piż regolatorju minn fuq l-operaturi eżistenti li bħalissa huma attivi f'bosta Stati Membri. L-għan ta' regolamentazzjoni koerenti fir-rigward tas-swieq ta' terminazzjoni huwa ċar u rikonoxxut mill-NRAs u dan il-Kummissjoni semmiet kemm-il darba fil-kuntest tal-valutazzjoni tal-abbozz ta' miżuri skont l-Artikolu 7 tad-Direttiva 2002/21/KE.
- (5) Ċerti dispożizzjonijiet tal-qafas regolatorju għal networks u servizzi ta' komunikazzjonijiet elettronici jehtieġu li jiġu implimentati mekkaniżmi ta' kontabilità tal-ispejjeż neċessarji u xierqa u obbligi għall-kontroll tal-prezzijiet, jiġifieri l-Artikoli 9, 11 u 13 flimkien mal-Premessa 20 tad-Direttiva 2002/19/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Marzu 2002 dwar l-aċċess għal, u l-interkonnessjoni ta', networks ta' komunikazzjonijiet elettronici u faċilitajiet assoċjati (id-Direttiva tal-Aċċess) ⁽¹⁾.
- (6) Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2005/698/KE tad-19 ta' Settembru 2005 dwar is-separazzjoni tal-kontabilità u l-kontabilità tal-ispejjeż skont il-qafas regolatorju għall-komunikazzjonijiet elettronici ⁽²⁾ ipprovdiet qafas għall-applikazzjoni konsistenti tad-dispożizzjonijiet speċifiċi rigward il-kontabilità tal-ispejjeż u s-separazzjoni tal-kontabilità, bl-iskop li ttejjeb it-trasparenza tas-sistemi regolatorji tal-kontabilità, tal-metodoloġiji, tal-proċessi ta' verifika u rappurtar għall-gid tal-partijiet kollha involuti.
- (7) It-terminazzjoni bl-ingrossa tat-telefonati bil-vuċi hija servizz mehtieġ għat-terminazzjoni ta' telefonati lil siti (f'networks fissi) jew lil abbonati (f'networks ċellulari) li jirċievu t-telefonata. Is-sistema ta' hlas fl-UE hija bbażata fuq il-prinċipju li "Thallas in-Network tal-Parti li Tagħmel it-Telefonata" (*Calling Party Network Pays*), li jfisser li l-hlas ta' terminazzjoni jiġi stabbilit min-network li tirċievi t-telefonata u jithallas min-network li tagħmel it-telefonata. Il-parti li tirċievi t-telefonata ma thallasx għal dan is-servizz, u ġeneralment m'għandha ebda inċentiv li tirreagixxi għall-prezz ta' terminazzjoni stabbilit mill-fornitur tan-network tagħha. F'dan il-kuntest, it-thassib ewlieni tal-awtoritajiet regolatorji mill-aspett ta' kompetizzjoni jirrigwarda l-prezzijiet eċċessivi. Prezzijiet ta' terminazzjoni għaljin fl-ahhar mill-ahhar jiġu rkuprati permezz ta' tariffi oghla tat-telefonati għall-utenti finali. Jekk wiehed iqis in-natura tal-aċċess b'żewġ possibbiltajiet tas-swieq ta' terminazzjoni, problemi potenzjali ohra ta' kompetizzjoni jinkludu l-kontrosussidjar bejn l-operaturi. Dawn il-problemi potenzjali ta' kompetizzjoni huma komuni kemm għas-swieq tat-terminazzjoni tat-telefonati fissi kif ukoll dawk ċellulari. Għalhekk, fid-dawl tal-kapaċità u l-inċentivi tal-operaturi li jipprovdu s-servizz ta' terminazzjoni li jgħollu l-prezzijiet sostanzjalment oghla mill-ispejjeż, l-orjentazzjoni tal-ispejjeż titqies bħala l-intervent l-aktar adattat biex jiġi indirizzat dan it-thassib f'tal ta' żmien medju. Il-Premessa 20 tad-Direttiva 2002/19/KE
- tinnota li l-metodu tal-irkupru tal-infiq għandu jkun adattat għaċ-ċirkustanzi partikolari. Fid-dawl tal-karatteristiċi speċifiċi tas-swieq ta' terminazzjoni u t-thassib assoċjat ta' kompetizzjoni u ta' distribuzzjoni, il-Kummissjoni għal hafna żmien irrikonoxxiet li jekk jiġi stabbilit approċċ komuni msejjes fuq standard effiċjenti ta' spejjeż u fuq l-applikazzjoni ta' rati simetriċi ta' terminazzjoni, dan jippromwovi l-effiċjenza, il-kompetizzjoni sostenibbli u jimmassimizza l-benefiċċji għall-konsumaturi f'termini ta' prezzijiet u tas-servizzi offruti.
- (8) Skont l-Artikolu 8(1) tad-Direttiva 2002/21/KE, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li meta jkunu qeghdin iwettqu l-kompiti regolatorji speċifikati f'dik id-Direttiva u fid-direttivi speċifiċi, b'mod partikolari f'dawk intenzjonati biex jiżguraw kompetizzjoni effettiva, l-NRAs għandhom jikkunsidraw kemm jista' jkun l-għan li r-regolamenti jkunu teknoloġikament newtrali. L-Artikolu 8(2) tad-Direttiva 2002/21/KE jehtieġ ukoll li l-NRAs jippromwovu l-kompetizzjoni billi, *inter alia*, jiżguraw li l-utenti kollha jiksibu l-akbar benefiċċju rigward għażla, prezz u kwalità tas-servizz u li ma jkun hemm ebda distorsjoni jew restrizzjoni tal-kompetizzjoni. Sabiex jinkisbu dawn l-għanijiet kif ukoll applikazzjoni konsistenti fl-Istati Membri kollha ir-rati regolati ta' terminazzjoni għandhom malajr kemm jista' jkun jitinizzlu għal-livell tal-ispejjeż ta' operatur effiċjenti.
- (9) Fambjent kompetittiv, l-operaturi jikkompetu fuq il-bażi tal-ispejjeż kurrenti u ma jkunx hemm kumpens għall-ispejjeż mġarrba minhabba ineffiċjenzi. Għalhekk, jehtieġ li ċ-ċifri ta' spejjeż storiċi jiġu agġustati f'ċifri tal-ispejjeż kurrenti sabiex jirriflettu l-ispejjeż ta' operatur effiċjenti li juża teknoloġija moderna.
- (10) Operaturi li jirċievu kumpens għall-ispejjeż attwali li jonfqu għat-terminazzjoni ma jkollhomx wisq inċentiv biex iżidu l-effiċjenza. L-implimentazzjoni ta' mudell axxendenti hija konsistenti mal-kunċett li jiġi żviluppjat network għal operatur effiċjenti li permezz tiegħu jinbena mudell ekonomiku/ta' inginerija ta' network effiċjenti bl-użu tal-ispejjeż kurrenti. Dan jirrifletti l-kwantità ta' tagħmir mehtieġ aktar minn dak attwalment ipprovdut u ma jqisx spejjeż li jintirtu.
- (11) Minhabba l-fatt li mudell axxendenti huwa bbażat l-aktar fuq dejta dderivata, pereżempju l-ispejjeż tan-network jitkejl fil-kompjuter permezz tal-informazzjoni ġeja minn dawk li jbigħu it-tagħmir, ir-regolaturi jkunu jridu jirrikonċiljaw ir-riżultati ta' mudell axxendenti mar-riżultati ta' mudell dixxendenti sabiex johorġu riżultati kemm jista' jkun sodi u biex jevitaw diskrepanzi kbar fl-ispiża tal-operat, fl-ispiża tal-kaptial u fl-allokazzjoni tal-ispiża bejn operatur ġenwin u dak ipotetiku. Sabiex tidentifika u ttejjeb in-nuqqasijiet possibbli tal-mudell axxendenti, bħall-asimetrija tal-informazzjoni, l-NRA tista' tqabbel ir-riżultati tal-approċċ mill-isfel għal fuq ma dawk tal-mudell korrispondenti dixxendenti li juża dejta verifikata.

⁽¹⁾ ĠU L 108, 24.4.2002, p. 7.

⁽²⁾ ĠU L 266, 11.10.2005, p. 64.

- (12) Il-mudell tal-ispejjeż għandu jkun imsejjes fuq l-għażliet teknoloġiċi effiċjenti disponibbli fil-qafas ta' żmien meġjus għall-mudell, safejn dawn jistgħu jiġu identifikati. Għaldaqstant, mudell axxendenti mibni llum jista' fil-prinċipju jassumi li n-netwerk ewlieni għal networks fissi għandu jkun ibbażat fuq Network tal-Generazzjoni li Jmiss (*Next-Generation-Network* - NGN). Il-mudell axxendenti għan-networks ċellulari għandu jkun imsejjes fuq tahlita ta' 2G u 3G użata għall-parti tal-aċċess tan-netwerk, li tirrifletti s-sitwazzjoni anticipata, filwaqt li wiehed jista' jassumi li l-parti ewlenija tkun ibbażata fuq l-NGN.
- (13) Meta wiehed iqis il-karatteristiċi partikolari tas-swieq ta' terminazzjoni tat-telefonati l-ispejjeż tas-servizzi ta' terminazzjoni għandhom jiġu kkalkolati fuq spejjeż inkrementali li jharsu 'il quddiem fuq medda ta' żmien twil (LRIC). F'mudell LRIC, l-ispejjeż kollha jsiru varjabbli, u peress li wiehed jassumi li fl-aħhar mill-aħhar l-assi kollha jiġu ssostitwiti, meta il-hlasijiet jiġu stabbiliti fuq il-bażi tal-LRIC, dan jippermetti l-irkupru effiċjenti tal-ispejjeż. Il-mudelli LRIC jiġbru fihom biss daww l-ispejjeż li jkun kkwawżati mill-provvista ta' inkrement iddefinit. Approċċ ta' spejjeż inkrementali li jalloka biss l-ispejjeż li jsiru b'mod effiċjenti, li ma jsehħux jekk is-servizz relatat mal-inkrement ma jibqax jittwettaq (jiġifieri spejjeż li jistgħu jiġu evitati) jippromwovi produzzjoni u konsum effiċjenti u jnaqqas kemm jista' jkun distorsjonijiet potenzjali tal-kompetizzjoni. Aktar ma r-rati tat-terminazzjoni jitbiegħdu mill-ispiża inkrementali, aktar se jiżdiedu d-distorsjonijiet kompetittivi bejn is-swieq tat-telefonija fissa u daww taċ-ċellulari u/jew bejn operaturi b'ishma fis swieq asimetriċi u flussi tat-traffiku. Għaldaqstant, huwa gġustifikat li jiġi applikat approċċ LRIC pur li permezz tiegħu l-inkrement rilevanti jkun is-servizz ta' terminazzjoni bl-ingrossa tat-telefonati u li jinkludi biss spejjeż li jistgħu jiġu evitati. Approċċ LRIC ikun jippermetti wkoll l-irkupru tal-ispejjeż kollha fissi u varjabbli (peress li huwa preżunt li l-ispejjeż fissi jsiru varjabbli fuq medda twila taż-żmien) li jiżdiedu mal-forniment tas-servizzi ta' terminazzjoni bl-ingrossa tat-telefonati u li għalhekk jiffaċilita l-irkupru effiċjenti tal-ispejjeż.
- (14) Spejjeż li jistgħu jiġu evitati huma d-differenza bejn l-ispejjeż totali identifikati fuq medda ta' żmien twil ta' operatur li jipprovidi l-firxa shiha ta' servizzi, u l-ispejjeż totali identifikati fuq medda ta' żmien twil ta' dak l-operatur li jipprovidi l-firxa shiha ta' servizzi tiegħu bl-eċċezzjoni tas-servizz bl-ingrossa ta' terminazzjoni ta' telefonati pprovduti lil terzi (jiġifieri l-ispiża indipendenti (stand-alone) ta' operatur li ma joffrix terminazzjoni lill-terzi). Biex tiġi żgurata allokkazzjoni xierqa tal-ispejjeż, jehtieg li ssir distinzjoni bejn daww l-ispejjeż li jkun relatati mat-traffiku, jiġifieri daww l-ispejjeż kollha fissi u varjabbli li joghlew mal-livelli li jiżdiedu tat-traffiku, u daww l-ispejjeż li mhumiex relatati mat-traffiku, jiġifieri daww l-ispejjeż kollha li ma joghlew mal-livelli li jiżdiedu tat-traffiku. Biex jiġu identifikati l-ispejjeż li jistgħu jiġu evitati li huma rilevanti għat-terminazzjoni ta' telefonati bl-ingrossa, wiehed ma jridx jagħti każ tal-ispejjeż li ma jkun relatati mat-traffiku. Imbagħad, jista' jkun xieraq li l-ewwel jiġu allokat l-ispejjeż relatati mat-traffiku lil servizzi ohra (pereżempju minn fejn toriġina t-telefonata, SMS, MMS, broadband, linji mikrija, eċċ.) filwaqt li t-terminazzjoni bl-ingrossa ta' telefonati bil-vuċi tkun is-servizz finali li jiġi kkunsidrat. B'hekk l-ispiża allokata għas-servizz bl-ingrossa ta' terminazzjoni ta' telefonati għandha tkun biss ugħali għall-ispiża addizzjonali li ssir biex jiġi pprovdut is-servizz. Konsegwentement, il-kontabilità tal-ispejjeż imsejja fuq approċċ LRIC għas-servizzi bl-ingrossa ta' terminazzjoni ta' telefonati fis-swieq tas-servizzi fissi u ċellulari għandha tippermetti biss l-irkupru ta' spejjeż li jiġu evitati jekk is-servizz bl-ingrossa ta' terminazzjoni ta' telefonati ma jibqax ikun ipprovdut lill-terzi.
- (15) Jidher li t-terminazzjoni tat-telefonati hija servizz li jiġġenera benefiċċji kemm lill-partijiet li jagħmlu t-telefonati kif ukoll li daww li jirċevuhom (jekk min jirċievi it-telefonata ma akkwistax benefiċċju huwa ma jaċċettax it-telefonata), li min-naħa l-ohra jissuġġerixxi li z-żewġ partijiet għandhom parti fil-holqien tal-ispejjeż. L-użu tal-prinċipji tal-kawżalità tal-ispejjeż biex jiġu stabbiliti prezzijiet orjentati skont l-ispejjeż jissuġġerixxi li min johloq l-ispejjeż għandu jagħmel tajjeb għalihom. Billi wiehed jirrikonoxxi n-natura b'żewġ faċċati tas-swieq ta' terminazzjoni tat-telefonati bl-ispejjeż ikkaġunati minn żewġ naħat, mhux l-ispejjeż relatati kollha jehtiegu li jiġu rkuprati permezz tat-tariffa rregolat tat-terminazzjoni bl-ingrossa. Madankollu, għall-iskopijiet ta' din ir-Rakkomandazzjoni, l-ispejjeż kollha li jistgħu jiġu evitati biex jiġi pprovdut is-servizz bl-ingrossa ta' terminazzjoni ta' telefonati jistgħu jiġu rkuprati permezz tat-tariffa bl-ingrossa, jiġifieri l-ispejjeż kollha li jiżdiedu bir-riżultat ta' zieda fit-traffiku ta' terminazzjoni bl-ingrossa.
- (16) Meta jiġu stabbiliti rati ta' terminazzjoni, kull devjazzjoni minn livell waħdieni effiċjenti ta' spejjeż għandha tkun ibbażata fuq differenzi oġġettivi ta' spejjeż lil hinn mill-kontroll tal-operatur. F'networks fissi, ma għewx identifikati dawn id-differenzi oġġettivi ta' spejjeż lil hinn mill-kontroll tal-operatur. F'networks ċellulari, assenjazzjoni irregolari ta' frekwenzi tista' tiġi kkunsidrata bħala fattur eżoġenu li jkun kawża ta' differenzi f'kull unità ta' spiża bejn l-operaturi tas-servizz ċellulari. Differenzi eżoġeni fl-ispejjeż jistgħu jinholqu meta ma jsirux assenjazzjonijiet ta' frekwenzi permezz ta' mekkaniżmi bbażati fuq is-swieq, iżda fuq il-bażi ta' proċess sekwenzjali ta' licenzji. Meta l-assenjazzjoni ta' frekwenzi sseħħ permezz ta' makkinarju bbażat fuq is-swieq bħalma huwa l-irkant, jew fejn jeżisti suq sekondarju, id-differenzi fl-ispejjeż li jirriżultaw mill-frekwenzi jiġu ddeterminati b'mod aktar endoġenu u x'aktarx li jonqsu b'mod sinifikattiv jew li jiġu eliminati.
- (17) Parteċipanti għodda fis-swieq taċ-ċellulari jistgħu ikunu soġġetti wkoll għal spejjeż oghla kull unità għal perġodu tranżizzjonali qabel ma tkun intlaħqet l-iskala effiċjenti minima. F'sitazzjonijiet bħal dawn, l-NRAs jistgħu, wara li jkun ddeterminaw li jeżistu impedimenti fis-suq tal-bejgħ bl-imnut għad-dhul fis-suq u għall-espansjoni, jippermettulhom jirkupraw l-ispejjeż inkrementali oghla tagħhom imqabbla ma' daww ta' operatur ta' mudell għal perġodu tranżizzjonali sa erba' snin wara d-dhul fis-suq. Abbażi tal-Požizzjoni Komuni tal-ERG, huwa raġonevoli li wiehed jipprevedi skeda ta' żmien ta' erba' snin

ghat-tnehhija gradwali ta' asimmetriji bbażati fuq il-premessa li fis-suq taċ-ċellulari wiehed jista' jistenna li jdum bejn tliet u erba' snin wara d-dhul biex jintlaħaq sehem fis-suq ta' bejn 15 u 20 %, b'hekk jiġi avviċinat il-livell ta' skala minima effiċjenti. Dan huwa differenti mis-sitwazzjoni tal-partecipanti godda fis-swieg fissi li għandhom l-opportunità li jiksibu spejjeż baxxi kull unità billi jiffokaw in-netwerks tagħhom fuq rotot b'densità għolja b'mod partikolari żoni ġeografici u/jew billi jikru inputs ta' networks rilevanti minn operaturi diġà stabbiliti.

- (18) L-approċċ ippreferut huwa metodu ta' deprezzament li jirrifletti l-valur ekonomiku ta' assi. Jekk, madankollu, l-iżvilupp ta' mudell ekonomiku ta' deprezzament b'saħħtu ma jkunx fattibbli, huma possibbli approċċi oħra inklużi deprezzament fuq il-bażi ta' linja dritta, annwalitajiet, u annwalitajiet imxeqilba. Il-kriterju tal-ghażla bejn l-approċċi alternattivi jkun kemm l-aktar pjuttost iqarrbu lejn il-miżura ekonomika ta' deprezzament. Għalhekk, jekk l-iżvilupp ta' mudell ekonomiku ta' deprezzament ma jkunx fattibbli, il-profil ta' deprezzament ta' kull assi prinċipali fil-mudell axxendenti għandu jiġi eżaminat separatament, u għandu jintgħazel l-approċċ li jiġġenera profil ta' deprezzament li jixbah lil dak ta' deprezzament ekonomiku.
- (19) Rigward l-iskala effiċjenti, japplikaw kunsiderazzjonijiet differenti fis-swieg tat-telefonija fissa u ċellulari. L-iskala effiċjenti minima tista' tintlaħaq f'livelli differenti fis-setturi tat-telefonija fissa u ċellulari għaliex dan jiddependi mill-ambjenti regolatorji u kummerċjali differenti applikabbli għal kull wiehed.
- (20) Meta jirregolaw il-hlas ta' terminazzjoni bl-ingrossa, l-NRAs m'għandhomx iżommu u lanqas jipprojbixxu lill-operaturi milli jagħzlu fil-futur arrangamenti alternattivi għall-iskambju ta' traffiku ta' terminazzjoni, sakemm dawn l-arrangamenti jkunu konformi ma' suq kompetittiv.
- (21) Perjodu ta' tranżizzjoni sal-31 ta' Diċembru 2012 għandu jitqies twil biżżejjed biex jippermetti lill-NRAs jistabbilixxu l-mudell tal-ispejjeż u għall-operaturi biex jadattaw il-pjanijiet tan-negozju tagħhom skont dan il-mudell filwaqt, min-naħa l-oħra, li tiġi rikonossuta l-htieġa urgenti li jkun żgurat li l-konsumaturi jiksibu l-ogħla benefiċċji fil-kuntest ta' rati ta' terminazzjoni effiċjenti bbażati fuq l-ispejjeż.
- (22) Għall-NRAs li jkollhom riżorsi limitati jista' jkun hemm il-htieġa eċċezzjonali ta' perjodu ta' tranżizzjoni addizzjonali sabiex ihejju l-mudell rakkomandat tal-ispejjeż fil-hin. F'dawn iċ-ċirkostanzi, jekk NRA tkun kapaċi turi li metodologija (eż. punti ta' riferimenti), li ma tkunx mudell LRIC axxendenti, ibbażata fuq l-ispejjeż kurrenti jkollha riżultati konsistenti ma' din ir-Rakkomandazzjoni

u tiġġenera riżultati effiċjenti konsistenti ma' daww f'suq kompetittiv, tista' tikkunsidra li tiffissa prezzijiet interim ibbażati fuq approċċ alternattiv sal-1 ta' Lulju 2014. Fejn jirriżulta li jkun oggettivament sproporzjonat li daww l-NRAs b'riżorsi limitati japplikaw il-metodologija tal-ispejjeż rakkomandata wara din id-data, NRAs bħal dawn jistgħu jkomplu japplikaw metodologija alternattiva sad-data tar-reviżjoni ta' din ir-Rakkomandazzjoni, sakemm il-korp stabbilit għall-kooperazzjoni fost l-NRAs u l-Kummissjoni, inklużi l-grupp ta' hidma relatati tagħha, jipprovd i appoġġ prattiku suffiċjenti u gwida kif din il-limitazzjoni ta' riżorsi u, b'mod partikolari, l-ispiża tal-implimentazzjoni tal-metodologija rakkomandata tista' tingheleb. Kwalunkwe riżultat ta' dan it-tip li johroġ minn metodologiji alternattivi m'għandux ikun oghla mill-medja tar-rati ta' terminazzjoni ffixxati mill-NRAs li jimplimentaw il-metodologija tal-ispejjeż rakkomandata.

- (23) Din ir-Rakkomandazzjoni hija soġġetta għal konsultazzjoni pubblika.

B'DAN QED TIRRAKKOMANDA LI:

- (1) Meta jiġu imposti obbligi dwar kontroll ta' prezzijiet u dwar kontabilità tal-ispejjeż skont l-Artikolu 13 tad-Direttiva 2002/19/KE fuq l-operaturi nnominati mill-Awtorijiet Regolatorji Nazzjonali (NRAs) li jkollhom setgħa sinifikanti fis-suq fis-swieg ta' terminazzjoni bl-ingrossa ta' telefonati bil-vuċi fin-netwerks pubbliċi individwali tat-telefonija (minn hawn 'il quddiem imsejha "swieg ta' terminazzjoni fissi u ċellulari") bħala riżultat ta' analiżi tas-swieg li twettqet skont l-Artikolu 16 tad-Direttiva 2002/21/KE, l-NRAs għandhom jiffissaw rati ta' terminazzjoni bbażati fuq l-ispejjeż li jkollu operatur effiċjenti. Dan jimplika li huma wkoll jridu jkunu simetriċi. Biex jagħmlu dan, l-NRAs għandhom jipproċedu kif jidher hawn taht.
- (2) Huwa rakkomandat li l-evalwazzjoni ta' spejjeż effiċjenti tkun ibbażata fuq l-ispejjeż kurrenti u l-użu tal-approċċ ta' mudell axxendenti bl-applikazzjoni tal-ispejjeż inkrementali fuq medda ta' żmien twil (LRIC) bħala l-metodologija rilevanti tal-ispejjeż.
- (3) L-NRAs jistgħu jqabblu r-riżultati tal-approċċ axxendenti ma' daww ta' mudell dixxendenti li juża dejta verifikata bil-ghan li l-affidabbiltà soda tar-riżultati tiġi vverifikata u mtejba u jistgħu jagħmlu aġġustamenti skont dan.
- (4) Il-mudell tal-ispejjeż għandu jkun ibbażat fuq teknologiji effiċjenti disponibbli fil-qafas ta' żmien ikkunsidrat għall-mudell. Għaldaqstant il-parti ewlenija tan-netwerks kemm fissi kif ukoll ċellulari għalhekk tista' fil-prinċipju tkun ibbażata fuq Netwerk tal-Generazzjoni li Jmiss (NGN). Il-parti tal-aċċess tan-netwerks ċellulari għandha tkun ibbażata wkoll fuq tahlita ta' telefonija 2G u 3G.

(5) Il-kategoriji differenti tal-ispejjeż imsemmija hawnhekk għandhom jiġu ddefiniti kif ġej:

(a) “L-ispejjeż inkrementali” huma dawk l-ispejjeż li jistgħu jiġu evitati jekk inkrement speċifiku ma jibqax ikun ipprovdut (magħrufa wkoll bħala spejjeż li jistgħu jiġu evitati).

(b) “L-ispejjeż relatati mat-traffiku” huma dawk l-ispejjeż kollha fissi u varjabbli mġarrba minhabba ż-żieda fil-livelli tat-traffiku.

(6) Fil-mudell LRIC, l-inkrement rilevanti għandu jiġi ddefinit bħala s-servizz bl-ingrossa ta' terminazzjoni ta' telefonati bil-vuċi pprovdut lil terzi. Dan jimplika li bl-evalwazzjoni tal-ispejjeż inkrementali l-NRAs għandhom jistabbilixxu d-differenza bejn l-ispejjeż totali fuq medda ta' żmien twil ta' operatur li jipprovdut l-firxa shiha ta' servizzi tiegħu u l-ispejjeż totali fuq medda ta' żmien twil ta' dan l-operatur fin-nuqqas tas-servizz bl-ingrossa ta' terminazzjoni tat-telefonati pprovdut lil terzi. Jehtieg li ssir distinzjoni bejn spejjeż relatati mat-traffiku u spejjeż mhux relatati mat-traffiku, fejn dawn l-ispejjeż tal-aħħar m'għandhomx jitqiesu għall-iskop tal-kalkolu tar-rati ta' terminazzjoni bl-ingrossa. L-approċċ rakkomandat biex jiġu identifikati l-ispejjeż inkrementali rilevanti jkun li l-ewwel jiġu attribwiti l-ispejjeż relatati mat-traffiku lis-servizzi minbarra lil dawk ta' terminazzjoni ta' telefonati bil-vuċi bl-ingrossa, biex fl-aħħar l-ispejjeż li jifdal biss mill-ispejjeż relatati mat-traffiku jkunu allokat li s-servizz bl-ingrossa ta' terminazzjoni ta' telefonati bil-vuċi. Dan jimplika li dawk l-ispejjeż biss li jkunu evitati jekk ma jibqax jiġi pprovdut lil terzi s-servizz bl-ingrossa ta' terminazzjoni ta' telefonati bil-vuċi għandhom jiġu allokat li għas-servizzi rregolati ta' terminazzjoni ta' telefonati bil-vuċi. Il-prinċipji għall-kalkolu tal-inkrement tas-servizz bl-ingrossa ta' terminazzjoni ta' telefonati bil-vuċi fin-netwerks ta' terminazzjoni fissi u ċellulari rispettivament huma elaborati aktar fl-Anness.

(7) L-approċċ rakkomandat għad-deprezzament tal-assi huwa d-deprezzament ekonomiku meta dan ikun jista' jsir.

(8) Meta jiddeciedu dwar l-iskala xierqa u effiċjenti tal-operatur mudell, l-NRAs għandhom jikkunsidraw il-prinċipji għad-definizzjoni tal-iskala xierqa u effiċjenti għan-netwerks ta' terminazzjoni fissi u ċellulari kif jidher fl-Anness.

(9) Għal kull determinazzjoni ta' livelli ta' spejjeż effiċjenti li tiddevja mill-prinċipji li jidhru hawn fuq għandhom jeżistu differenzi oġġettivi ta' spejjeż li jiġġustifikawha li jkunu barra mill-kontroll tal-operaturi kkonċernati. Dawn id-

differenzi oġġettivi fl-ispejjeż jistgħu jifacċaw fis-swieq ta' terminazzjoni ta' ċellulari minhabba assenjazzjoni irregolari ta' frekwenzi. Sal-punt li jkunu inklużi fil-mudell tal-ispejjeż frekwenzi addizzjonali akkwistati biex jipprovdut terminazzjoni ta' telefonati bl-ingrossa, l-NRAs għandhom jirrevedu regolarment id-differenzi oġġettivi kollha, filwaqt li jikkunsidraw *inter alia* jekk fuq bażi li thares 'il quddiem, frekwenzi addizzjonali jistgħux b'ċerta probabbiltà jsiru disponibbli permezz ta' proċessi ta' assenjazzjoni bbażati fuq is-swieq li jistgħu jxejnu d-differenzi tal-ispejjeż kollha li johorġu mill-assenjazzjonijiet eżistenti jew jekk dan l-izvantaġġ relattiv fl-ispejjeż biż-żmien jonqosx, hekk kif jiżiedu l-volumi tal-partecipanti godda.

(10) Fil-każ li jkun hemm prova li partecipant ġdid fis-suq ta' ċellulari li jopera taht l-iskala minima effiċjenti jgħarrab spejjeż inkrementali kull unità oghla mill-operatur tal-mudell wara li jkun iddetermina li hemm impedimenti fis-suq tal-bejgħ bl-imnut għad-dhul fis-suq u għall-espansjoni, l-NRAs jistgħu jippermettu li dawn l-ispejjeż oghla jiġu rkuprati matul perjodu ta' tranżizzjoni permezz ta' rati ta' terminazzjoni regolati. Kwalunkwe perjodu bħal dan m'għandux jaqbeż l-erba' snin wara d-dhul fis-suq.

(11) Din ir-Rakkomandazzjoni hija mingħajr preġudizzju għad-deċizzjonijiet regolatorji preċedenti li ttehdut mill-NRAs dwar kwistjonijiet imqajma hawnhekk. Minkejja dan, l-NRAs għandhom jiżguraw li r-rati ta' terminazzjoni jiġi implimentati f'livell simetrik u effiċjenti rigward spejjeż sal-31 ta' Dicembru 2012, soġġetti għad-differenzi oġġettivi fl-ispejjeż identifikati konformi mal-punti (9) u (10).

(12) F'ċirkostanzi eċċezzjonali meta NRA ma tkunx f'pożizzjoni, b'mod partikolari minhabba riżorsi limitati, li tiffinalizza fil-hin il-mudell tal-ispejjeż irrakkomandat, u jekk tkun tista' turi li metodoloġija, differenti minn dik ta' mudell LRIC axxendenti, ibbażata fuq spejjeż kurrenti tagħti riżultati konsistenti ma' din ir-Rakkomandazzjoni, u tiġġenera riżultati effiċjenti konsistenti ma' dawk f'suq kompetittiv, l-NRA tista' tikkunsidra li tiffissa prezzijiet interim ibbażati fuq approċċ alternattiv sal-1 ta' Lulju 2014. Fejn jirriżulta li jkun oġġettivament sproporzjonat li dawk l-NRAs b'riżorsi limitati japplikaw il-metodoloġija tal-ispejjeż rakkomandata wara din id-data, NRAs bħal dawn jistgħu jkomplu japplikaw metodoloġija alternattiva sad-data tar-revizjoni ta' din ir-Rakkomandazzjoni, sakemm il-korp stabbilit għall-kooperazzjoni fost l-NRAs u l-Kummissjoni, inklużi l-grupp ta' hidma relatati tagħha, jipprovdut appoġġ prattiku suffiċjenti u gwida kif din il-limitazzjoni ta' riżorsi u, b'mod partikolari, l-ispiża tal-implimentazzjoni tal-metodoloġija rakkomandata tista' tingheleb. Kwalunkwe riżultat ta' dan it-tip li johroġ minn metodoloġiji alternattivi m'għandux ikun oghla mill-medja tar-rati ta' terminazzjoni li jkunu stabbilixxew l-NRAs bl-implimentazzjoni tal-metodoloġija tal-ispejjeż irrakkomandata.

- (13) Din ir-Rakkomandazzjoni ser tiġi riveduta mhux aktar tard minn erba' snin mid-data meta tiġi applikata.
- (14) Din ir-Rakkomandazzjoni hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmul fi Brussell, 7 ta' Mejju 2009.

Għall-Kummissjoni
Viviane REDING
Membri tal-Kummissjoni

ANNEX

Prinċipji għall-kalkolu ta' rati ta' terminazzjoni bl-ingrossa f'networks fissi

L-ispejjeż inkrementali rilevanti (jiġifieri l-ispejjeż li jistgħu jiġu evitati) tas-servizz bl-ingrossa ta' terminazzjoni ta' telefonati huma d-differenza bejn l-ispejjeż totali fuq medda ta' żmien twil ta' operatur li jipprovdi l-firxa shiha ta' servizzi tiegħu u l-ispejjeż totali fuq medda ta' żmien twil ta' dak l-operatur li ma jipprovdi lil terzi servizz bl-ingrossa ta' terminazzjoni ta' telefonati.

Jehtieg li ssir distinzjoni bejn spejjeż relatati mat-traffiku u spejjeż mhux relatati mat-traffiku biex tiġi żgurata l-allokazzjoni ġusta ta' daww l-ispejjeż. L-ispejjeż li mhumex relatati mat-traffiku ma jridux jitqiesu għall-iskop ta' kalkolu tar-rati ta' terminazzjoni bl-ingrossa. Mill-ispejjeż relatati mat-traffiku għandhom jiġu allokati biss lill-inkrement rilevanti għat-terminazzjoni, daww l-ispejjeż li jiġu evitati jekk ma jkunx jeżisti servizz bl-ingrossa ta' terminazzjoni ta' telefonati. Dawn l-ispejjeż li jistgħu jiġu evitati jistgħu jiġu kkalkolati billi l-ewwel jiġu allokati l-ispejjeż relatati mat-traffiku għas-servizzi minbarra s-servizz bl-ingrossa ta' terminazzjoni ta' telefonati (pereżempju minn fejn toriġina t-telefonata, servizzi tad-dejta, IPTV, eċċ.) u biss dak li jibqa' mill-ispejjeż relatati mat-traffiku jiġu allokati għas-servizz bl-ingrossa ta' terminazzjoni ta' telefonati.

Il-punt ta' demarkazzjoni bejn spejjeż relatati mat-traffiku u daww mhux relatati mat-traffiku tipikament ikun fejn isir l-ewwel punt ta' konċentrazzjoni tat-traffiku. Normalment f'network PSTN dan jittiehed li jkun fuq in-naħa ta' fuq tal-line card fil-konċentrat (remot). Il-broadband ekwivalenti NGN huwa l-line card fid-DSLAM/MSAN⁽¹⁾. Fil-każ li d-DSLAM/MSAN ikun lokalizzat f'kaxxa fit-triq, allura wiehed jehtieg jikkunsidra jekk il-loop ta' qabel bejn il-kaxxa u l-exchange/MDF ikunx mezz komuni u jkollu jiġi ttrattat bħala parti tal-kategorija tal-ispejjeż sensitiva għat-traffiku; f'dan il-każ il-punt ta' demarkazzjoni relatat mat-traffiku/mhux relatat mat-traffiku jkun lokalizzat fil-kaxxa fit-triq. Jekk kapacià ddedikata tiġi allokata għas-servizz ta' terminazzjoni tat-telefonati bil-vuċi irrispettivament mit-teknoloġija użata, allura l-punt ta' demarkazzjoni jibqa' fil-livell tal-konċentrat (remot).

Jekk jissewja l-approċċ deskritt hawn fuq, eżempji ta' spejjeż li jiddaħhlu fl-inkrement tas-servizz ta' terminazzjoni ikunu jinkludu l-kapacià addizzjonali tan-network mehtieġa għat-trasport ta' traffiku addizzjonali ta' terminazzjoni bl-ingrossa (e.g. infrastruttura tan-network addizzjonali sakemm din tkun xprunata mill-htieġa li tiżdied il-kapacià bil-ghan li tkun tista' tiflah għat-traffiku addizzjonali ta' terminazzjoni bl-ingrossa) kif ukoll ta' spejjeż kummerċjali addizzjonali relatati direttament mal-forniment tas-servizz ta' terminazzjoni bl-ingrossa lil partijiet terzi.

Biex tiġi determinata l-iskala ta' effiċjenza ta' operatur għall-iskop tal-mudell tal-ispejjeż, l-NRAs għandhom jikkunsidraw li f'networks fissi l-operaturi għandhom l-opportunità li jibnu n-networks tagħhom f'żoni ġeografiki partikolari u li jiffokaw fuq rotot b'densità għolja u/jew li jikru inputs rilevanti għan-network mill-operaturi stabbiliti. Meta jiddefinixxu l-iskala minima effiċjenti u unika għall-operatur ta' mudell, l-NRAs għandhom għalhekk jikkunsidraw il-htieġa li jipromwovu dhul effiċjenti filwaqt li jirrikonossu wkoll li operaturi iżgħar, taht ċerti kundizzjonijiet, jistgħu jipproduċu bi spejjeż unitarji aktar baxxi f'żoni ġeografiki iżgħar. Barra dan, operaturi iżgħar li ma jistgħux ilaħhqu mal-vantaġġi ta' skala tal-akbar operaturi f'żoni ġeografiki usa', jista' jagħti il-każ li jixtru inputs bl-ingrossa aktar milli jipprovdu għalihom stess is-servizzi ta' terminazzjoni.

Prinċipji għall-kalkolu ta' rati ta' terminazzjoni bl-ingrossa f'networks ċellulari

L-ispejjeż inkrementali rilevanti (jiġifieri l-ispejjeż li jistgħu jiġu evitati) tas-servizz bl-ingrossa ta' terminazzjoni ta' telefonati huma d-differenza bejn l-ispejjeż totali fuq medda ta' żmien twil ta' operatur li jipprovdi l-firxa shiha ta' servizzi tiegħu u l-ispejjeż totali fuq medda ta' żmien twil ta' operatur li ma jipprovdi lil terzi servizz bl-ingrossa ta' terminazzjoni ta' telefonati.

Jehtieg li ssir distinzjoni bejn spejjeż relatati mat-traffiku u spejjeż mhuix relatati mat-traffiku biex tiġi żgurata l-allokazzjoni ġusta ta' daww l-ispejjeż. L-ispejjeż li mhumex relatati mat-traffiku ma jridux jitqiesu għall-iskop ta' kalkolu tar-rati ta' terminazzjoni bl-ingrossa. Mill-ispejjeż relatati mat-traffiku għandhom jiġu allokati biss lill-inkrement rilevanti għat-terminazzjoni, daww l-ispejjeż li jiġu evitati jekk ma jkunx jeżisti servizz bl-ingrossa ta' terminazzjoni ta' telefonati. Dawn l-ispejjeż li jistgħu jiġu evitati jistgħu jiġu kkalkolati billi l-ewwel jiġu allokati l-ispejjeż relatati mat-traffiku għas-servizzi minbarra s-servizz bl-ingrossa ta' terminazzjoni ta' telefonati (pereżempju minn fejn toriġina t-telefonata, SMS, MMS, eċċ.) u biss dak li jibqa' mill-ispejjeż relatati mat-traffiku jiġu allokati għas-servizz bl-ingrossa ta' terminazzjoni ta' telefonati bil-vuċi.

L-ispiża tal-handset u tas-SIM card mhumex relatati mat-traffiku u m'għandhom jidhlu f'ebda mudell tal-ispejjeż għas-servizzi bl-ingrossa ta' terminazzjoni ta' telefonati bil-vuċi.

Il-kopertura tista' tiġi deskritta bl-aħjar mod bħala l-kapacià jew l-għażla biex issir telefonata waħda minn kwalunkwe punt fin-network f'mument partikolari, u l-kapacià tirrapreżenta l-ispejjeż addizzjonali tan-network li jkunu mehtieġa biex tkun tiflah livelli li jizdiedu ta' traffiku. Il-bżonn li jiġu pprovduti kopertura bħal din lill-abbonati jwassal biex isiru spejjeż mhux relatati mat-traffiku li m'għandhomx jiġu allokati għall-inkrement tat-terminazzjoni tat-telefonati bl-ingrossa. Investimenti fis-swieq maturi taċ-Ċellulari huma mmexxja aktar minn zidiet fil-kapacià u mill-iżvilupp ta' servizzi godda u l-mudell tal-ispejjeż għandu jirrifletti dan. L-ispiża inkrementali tas-servizzi bl-ingrossa ta' terminazzjoni tat-telefonati bil-vuċi għandha għalhekk teskludi l-ispejjeż ta' kopertura, iżda għandha tinkludi spejjeż għal kapacià addizzjonali sal-punt li dawn ikunu kkawżati mill-provvista ta' servizzi bl-ingrossa ta' terminazzjoni ta' telefonati bil-vuċi.

⁽¹⁾ Digital Subscriber Line Access Multiplexer/Multi-Service Access Node.

L-ispejjeż għall-użu tal-frekwenzi (l-awtorizzazzjoni biex jinżammu u jintużaw frekwenzi) li jkun hemm għall-provvista ta' servizzi bl-imnut lill-abbonati tan-netwerk jiddependu fil-bidu min-numru ta' abbonati u għalhekk ma jiddependux mit-traffiku u m'għandhomx jiġu kkalkolati bħala parti mill-inkrement tas-servizz bl-ingrossa ta' terminazzjoni ta' telefonati. Meta jkun possibbli, għandhom jiġu inklużi l-ispejjeż għall-akkwist ta' frekwenzi addizzjonali biex tiżdied il-kapaċità (aktar mill-minimu neċessarju biex jiġu pprovduti servizzi bl-imnut lill-abbonati) għall-iskop li jiġi ttrasportat traffiku addizzjonali li jirrizulta mill-provvista ta' servizz bl-ingrossa ta' terminazzjoni ta' telefonati bil-vuċi, fuq il-bażi ta' spejjeż ta' opportunità li jharsu 'l quddiem.

Skont l-approċċ spjegat hawn fuq, eżempji ta' spejjeż li jiddaħhlu fl-inkrement tas-servizz ta' terminazzjoni ikunu jinkludu l-kapaċità addizzjonali tan-netwerk mehtieġa biex tittrasporta traffiku addizzjonali bl-ingrossa (pereżempju l-infrastruttura addizzjonali tan-netwerk safejn din tkun immexxija mill-htieġa li tiżdied il-kapaċità għall-iskop li jsehh it-traffiku addizzjonali bl-ingrossa). Tali spejjeż relatati man-netwerk jistgħu jinkludu Mobile Switching Centres (MSCs) jew l-infrastruttura ta' qofol mehtieġa direttament biex iġġorr it-traffiku ta' terminazzjoni għal partijiet terzi. Barra minn hekk, fejn ċerti elementi tan-netwerk jinqasmu għall-iskopijiet tal-forniment ta' servizzi ta' oriġini u ta' terminazzjoni, bħas-siti taċ-ċellula jew Base Transceiver Stations (BTS), dawn l-elementi tan-netwerk se jiddaħhlu fil-mudell tal-ispiża ta' terminazzjoni safejn ikunu mehtieġa minhabba l-kapaċità addizzjonali mehtieġa biex tkun tista' tingarr it-traffiku ta' terminazzjoni minn partijiet terzi. Barra minn hekk iridu jitqiesu wkoll l-ispejjeż addizzjonali tal-frekwenzi u l-ispejjeż addizzjonali kummerċjali relatati direttament mal-provvista tas-servizz ta' terminazzjoni bl-ingrossa lil partijiet terzi. Dan jimplika li ma jkunux inklużi l-ispejjeż ta' kopertura, l-ispejjeż tan-negozju li ma jistgħux jiġu evitati u l-ispejjeż kummerċjali bl-imnut.

Biex tiġi ddeterminata l-iskala effiċjenti għall-iskopijiet tal-mudell tal-ispejjeż, u filwaqt li jitqiesu l-iżviluppi fis-sehem tas-suq f'għadd ta' Stati Membri tal-UE, l-approċċ rakkomandat għandu jistabbilixxi dik l-iskala fl-20 % tas-sehem tas-suq. Wieheċ jistenna li wara li jkunu daħlu fis-suq, operatori taċ-ċellulari jagħmlu hilitom kollha biex iżidu kemm jista' jkun l-effiċjenza u d-dhul taqgħhom u b'hekk ikunu f'pożizzjoni li jilhqu jakkwistaw sehem minimu tas-suq ta' 20 %. F'każ li NRA tkun tista' tipprova li l-kundizzjonijiet tas-suq fit-territorju ta dak l-Istat Membru jimplikaw skala minimi effiċjenti differenti, din tkun tista' tiddevja mill-approċċ rakkomandat.
